

KAKO UPOZORITI NEKOGA NA POGREŠKU?

Kada se nađemo u situaciji da nekoga trebamo upozoriti na učinjenu pogrešku, ili kada netko drugi upozorava nas na počinjenu pogrešku, uvijek je važno imati na umu da to valja činiti s ciljem poticanja nečijeg rasta. Možemo rasti samo ispravljajući i popravljajući vlastite pogreške. Pogreške, koje svi činimo, temeljni su dio našeg procesa učenja na našem životnom putu.

U sportskim natjecanjima naučimo mnogo više iz jedne izgubljene utakmice nego li iz stotinu dobivenih utakmica. Greške koje se usudimo popraviti otvaraju nam put prema uspjehu. Stoga, i lider je pozvan ispravljati vlastite pogreške jer njihovo nepriznavanje može prouzročiti neke nove i velike probleme. Kada učinimo neku pogrešku i za to okrivimo drugu osobu, a da toga nismo niti svjesni - grešku koja bi se inače dala lako popraviti, ustvari pretvorimo u veliki problem.

Zašto netko griješi?

Ovo su četiri najčešća razloga:

1. Ignoriranje onoga što se od njega ili nje očekuje. Tko god ima ulogu vođe, također ima i nezaobilazan zadatak - jasno razgraničiti zadatke koji se odnose na svakog pojedinca.
2. Loše razumijevanje zadatka.
3. Smanjena pažnja i koncentracija pri obavljanju zadatka koji mu je povjeren, najvjerojatnije zato što jednostavno ne voli taj posao.
4. Nedostatak interesa ili motivacije za zadatak koji treba izvršiti.

Kada se nekome ukaže na počinjenu pogrešku, sljedeće su reakcije koje zatim osoba može imati:

a. Negativne reakcije:

- Negira počinjenu pogrešku, što je tipičan stav djeteta.
- Osjeća se ranjivo jer duboko u sebi ne može tolerirati pogreške. To je, dalje, može navesti na laž.
- Ljut je i iskazuje određenu razinu frustracije.
- Prihvaća i prepoznaje pogrešku, ali se zatim ne trudi ispraviti je, što je također tipičan stav djeteta.
- Ne uzima u obzir osobu koja ukazuje na grešku i koristi fraze poput: "Imam pravo biti u krivu!" Duboko u sebi ta osoba ustvari namjerno griješi.

b. Pozitivne reakcije:

- Prepoznaje i prihvaća grešku jer prepoznaje i osjeća da komentar dolazi od zdravog autoriteta. Takva osoba, duboko u sebi, traži naklonost koju nije dobila zauzvrat.
- Prepoznaje pogrešku i voljan je učiti i rasti. To je najzdraviji stav koji nam omogućuje da kažemo: "Pogriješio sam, ispričavam se" bez velikih objašnjenja, opravdanja ili prebacivanja odgovornosti na druge.

Kakav stav treba zauzeti onaj koji ukazuje na grešku?

Budite svjesni da je cilj ukazivanja na nečiju pogrešku uvijek poboljšanje i rast osobe ili tima. U krajnjem slučaju, način na koji to činite utjecat će i usmjeravati motiviranost cijele grupe. Na pogrešku se nikada ne smije ukazivati u smislu kažnjavanja, odnosno prijetnjom ili potiskivanjem.

Na pogreške se također ne bi smjelo ukazivati 'na daljinu', bilo putem e-pošte, tekstualne poruke ili WhatsAppa. Uvijek se to mora raditi "licem u lice" jer se u protivnom kod osobe koju se ispravlja može stvoriti tzv. narcistička rana. Zlatno pravilo glasi: "Ne raspravljajte o nesuglasicama na društvenim mrežama." Time se izbjegavaju pogrešna tumačenja i nepotrebne rasprave. Kada se na pogrešku osobi ukaže na krivi način, osoba koja je počinila tu pogrešku može se pogoršati u svojim nastojanjima, dok, druge strane, kada joj se na pogrešku ukaže na ispravan način, ona može postići značajno poboljšanje u svim svojim djelovanjima.

Kao što smo već spomenuli, riječi imaju moć da izgrađuju ili uništavaju. Stoga je važno voditi računa o našem načinu izražavanja, pogotovo kada je u pitanju ukazivanje na nečije pogreške. Ovo se posebno odnosi na vođe koji bi trebali ukazati na pogrešku s ciljem motiviranja osobe, a ne s ciljem kažnjavanja. Također je poželjno i bitno u takvim situacijama usredotočiti se najprije na neke pozitivne činjenice, kako bi zatim mogli spomenuti i one negativne - to će pridonijeti tome da se osoba osjeća uvaženom i poštovanom. Možemo reći, na primjer: "Dobro si to učinio/la, ali si sposoban učiniti mnogo bolje. Od sada te molim da..."

Temeljni element zdravog samopoštovanja je sposobnost samo-evaluacije. Jedan lider bi trebao razviti tu sposobnost - sposobnost "ocjenjivanja i kritiziranja svog ponašanja" u svim onim situacijama gdje se za to ukaže potreba. Na taj način će moći učiti na vlastitom primjeru, a zatim onda i ispravljati druge u svojoj okolini. Međutim, ako vođa nije sposoban vidjeti, prepoznati te priznati svoje vlastite propuste, neće biti u mogućnosti niti ispravno korigirati postupke drugih. Tu dakle nije riječ o kažnjavanju ili osuđivanju samoga sebe radi pogrešnih postupaka, već o ispravljanju pogrešnih postupaka te pomaganju drugih da učine isto.

Mnogi se boje pogriješiti jer se duboko u sebi boje biti osuđeni, odbačeni i nevoljeni. Ukoliko dijete nešto pogriješi, a majka ili otac krenu vikati na njega, roditelji mu time šalju poruku da ne smije prihvaćati vlastite pogreške i da pogreške nisu dopuštene. U takvim situacijama idealno bi bilo ukazati mu na to što nije bilo dobro i kako to može ispraviti, ali prije svega, ukazati mu na činjenicu da je sposobno činiti dobro, jer se na taj način dijete dodatno motivira

te mu se osigurava osjećaj prihvaćenosti i voljenosti - to je pravilo koje vrijedi čak i onda kada pogriješi.

Ne bojmo se pogriješiti jer, kako reče Ciceron: "U prirodi je svakog čovjeka da griješi, ali samo budala ustraje u pogrešci." Ukoliko nas vrijeđa kada nas netko ispravlja, ono što možemo učiniti jest pretočiti tu pogrešku u neko novo iskustvo, odnosno u neku korisnu informaciju. Treba izbjegavati smatrati to uzimati osobno. Kada smo voljni učiti iz prošlih pogrešaka, sposobni smo izgraditi most sa sadašnjošću te pretvoriti jučerašnji pogreške u sutrašnji boljitak. Odbacimo stoga sve osjećaje krivice zbog počinjenih pogrešaka i dajmo sebi, kao i drugima, svaki dan novu priliku da uspijemo i da budemo sretni!

Preveli i prilagodili sa španjolskog jezika Martin Kajtazi, Marin Divić i Ana Škeva uz prethodnu suglasnost sa stranice www.lanacion.com.ar